

ਲੋਕ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ

ਪਿੰਡ ਰਾਏਪੁਰ ਅਰਾਈਆਂ, ਜਿਲਾ ਜਲੰਧਰ ਦੀ ਮਾਲੀਆ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ 17.98 ਹੈਕਟੇਅਰ ਏਰੀਏ ਵਿੱਚੋਂ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਮਿਤੀ 14.9.2006 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਈ.ਆਈ. ਏ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਮੁਤਾਬਿਕ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਕਮਰਸ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 09.02.2012 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 3.00 ਵਜੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਲੋਕ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ।

ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ :-

- 1 ਇੰਜ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਚੌਹਾਨ,
ਵਾਤਾਵਰਣ ਇੰਜੀਨੀਅਰ,
ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਰੋਕਥਾਮ ਬੋਰਡ,
ਖੇਤਰੀ ਦਫਤਰ, ਜਲੰਧਰ।
- 2 ਇੰਜ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ,
ਸਹਾਇਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਇੰਜੀਨੀਅਰ,
ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਰੋਕਥਾਮ ਬੋਰਡ,
ਖੇਤਰੀ ਦਫਤਰ, ਜਲੰਧਰ ।
- 3 ਸ੍ਰੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ,
ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ, ਫਿਲੌਰ ।
- 4 ਸ੍ਰੀ ਭਿੰਦਰ ਸਿੰਘ,
ਮਾਇਨਿੰਗ ਅਫਸਰ,
ਜਲੰਧਰ।

ਸਹਾਇਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਰੋਕਥਾਮ ਬੋਰਡ, ਜਲੰਧਰ ਨੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਕਰ ਰਹੇ ਅਫਸਰਾਂ ਅਤੇ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡਾਂ/ਕਸਬਿਆਂ ਤੋਂ ਆਏ ਲੋਕ, ਜਿਹੜੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ, ਜੋ ਕਿ **ਪਿੰਡ ਰਾਏਪੁਰ ਅਰਾਈਆਂ, ਜਿਲਾ ਜਲੰਧਰ** ਦੀ ਮਾਲੀਆ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਬਨਾਉਣ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ ਦੀ ਲੋਕ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈ ਹਾਜ਼ਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਆਖਿਆ । ਉਸ ਨੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਸਬੰਧੀ ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਕਮਰਸ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਰਜੀ ਦੀ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਥੇ ਹਾਜ਼ਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ । ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਲਿਆਂਦਾ ਕਿ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਸਬੰਧੀ ਡਰਾਫਟ ਰੈਪਿਡ ਈ.ਆਈ.ਏ. ਰਿਪੋਰਟ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਾਰਅੰਸ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, **ਜਲੰਧਰ**, ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸਦ, **ਜਲੰਧਰ**, ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਉਦਯੋਗ ਕੇਂਦਰ, **ਜਲੰਧਰ**, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ, **ਫਿਲੌਰ** ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਜੰਗਲਾਤ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਖੇਤਰੀ ਦਫਤਰ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਦਫਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ, **ਜਲੰਧਰ** ਵਿਖੇ ਰੱਖੀਆਂ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕ ਭਾਗੀਦਾਰ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਬੰਧੀ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਣ । ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮਿਤੀ, ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਜਗ੍ਹਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਦਾ ਜਗਬਾਣੀ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂਸਤਾਨ ਟਾਇਮਜ਼ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸਤਿਹਾਰ ਮਿਤੀ 18/1/2012 ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਇਸਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ

ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰੈਪਿਡ ਈ.ਆਈ.ਏ. ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਰਿਪੋਰਟ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਸਥਾਨਾਂ ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਜਨਤਾ ਇਹਨਾਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੜ ਸਕਣ । ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਸ: ਗਰਾਸ ਰੂਟ ਰੀਸਰਚ ਕਰੀਏਸਨ ਪ੍ਰਾ. ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ, ਨੌਇਡਾ ਜੋ ਕਿ ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਕਮਰਸ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਲਾਹਕਾਰ ਹਨ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਈ ਆਈ ਏ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਰੁਪਰੇਖਾ ਤੇ ਅਧਿਅਨ ਰਿਪੋਰਟ ਬਾਰੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਹਾਜ਼ਰ ਰੇਵੀਨਿਊ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਉਦਯੋਗ ਕੇਂਦਰ, ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਬਾਰੇ ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ।

ਮੈਸ: ਗਰਾਸ ਰੂਟ ਰੀਸਰਚ ਕਰੀਏਸਨ ਪ੍ਰਾ. ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ, ਨੌਇਡਾ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਸ੍ਰੀ ਏ.ਪੀ ਸਿੰਘ, ਨੇ ਜਨਤਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ -

- 1 ਇਨਫਰਾਸਟਰਕਚਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਾਸਤੇ ਇਮਾਰਤੀ ਸਮਾਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੇਤਾ ਅਤੇ। ਬਜਰੀ ਆਦਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਜਮੀਨੀ ਖੁਦਾਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ । ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਇਹਨਾਂ ਥਾਵਾਂ ਦੀ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਵਾਸਤੇ ਨਿਸਚਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ । ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਇਕ ਸਾਈਟ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜਿਥੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਤਜਵੀਜਤ ਹੈ ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਮੰਨਜ਼ੂਰੀ ਲੈਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ।
- 2 ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਵੇਰਵਾ
  - ੳ) ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਪਿੰਡ ਰਾਏਪੁਰ ਅਰਾਈਆਂ, ਜਿਲਾ ਜਲੰਧਰ ਦੀ ਹੱਦਬਸਤ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਫਿਲੌਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੈ। ਫਿਲੌਰ ਸਟੇਟ ਹਾਈਵੇ ਅਤੇ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੈ ।
  - ਅ) ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਦਾ ਕੁਲ ਏਰੀਆ 17.98 ਹੈਕਟੇਅਰ ਹੈ ।
  - ੲ) ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਲਾਗਤ 1.5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਹੋਵੇਗੀ ।
- 3 ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਦੀ ਥਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਪਟੇ ਤੇ ਹੋਵੇਗੀ । ਲਗਭਗ 5000 ਟਨ ਰੇਤੀ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਯੂ.ਐ.ਐਫ.ਸੀ. ਕੋਡ 111 ਤਹਿਤ ਹੈ । ਖੁਦਾਈ 1.1 ਘਣਮੀਟਰ ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲੇ ਖੁਦਾਈ ਯੰਤਰ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ । ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਡਰਿੰਲਿੰਗ ਜਾਂ ਬਲਾਸਟਿੰਗ (ਧਮਾਕਾ) ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਖੁਦਾਈ ਬੇਹੱਦ ਸਾਧਾਰਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਕੇ ਗੱਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੈਟੀਰੀਅਲ ਲੱਦਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਖੁਦਾਈ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਕਿਸੇ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ 3 ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ।
- 4 ਬੇਸਲਾਈਨ ਡਾਟਾ ਜਮੀਨ, ਪਾਣੀ, ਹਵਾ ਅਤੇ ਅਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰਖਦੇ ਹੋਏ 10 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ।
- 5 ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਾਤਾਵਰਣ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ:-
  - ੳ) ਹਵਾ ਪ੍ਰਭਾਵ:- ਧੂੜ ਦੇ ਕਣ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਉਡਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਿਰਫ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਛਿੜਕਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਓਵਰਲੋਡਿੰਗ ਵਰਜਿਤ ਹੋਵੇਗੀ ।
  - ਅ) ਪਾਣੀ ਪ੍ਰਭਾਵ:- ਪਾਣੀ ਦੀ ਗੁਣਵਤਾ ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ, ਸਿਰਫ ਨਦੀ ਦਾ ਵਹਾਅ ਜਿਉਂ ਦਾ ਤਿਉਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ।

ਬ) ਜਮੀਨੀ ਪ੍ਰਭਾਵ:- ਜਮੀਨ ਉਤੇ ਖੁਦਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ । ਖੁਦਾਈ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਤਾਹ ਨੀਵੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਬਰਸਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਫਿਰ ਸਮਤਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।

ਸ) ਅਵਾਜ਼ ਪ੍ਰਭਾਵ:- ਖੁਦਾਈ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਭਾਰੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਨਹੀਂ ਵਰਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਥੋੜੀ ਬਹੁਤ ਅਵਾਜ਼ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ਾਈ ਕਾਰਨ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ਾਈ ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹਮਤੇ ਗੱਡੀਆਂ ਦੇ ਹਾਰਨ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਵਜਾਏ ਜਾਣਗੇ ।

ੲ) ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ:- ਨਦੀ ਦਾ ਵਹਾਅ ਕੰਟਰੋਲਡ ਰਹੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿਨਾਰੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹਿਣਗੇ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਨੇੜੇ ਲਗਦੀਆਂ ਜਮੀਨਾਂ ਤੇ ਕੋਈ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨਾਲ ਸਥਾਨਿਕ ਵਸਨੀਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਸਾਧਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣਗੇ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੀ ਮਾਲੀ ਹਾਲਤ ਸੁਧਰੇਗੀ।

6) ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਬਜਟ

ਲੜੀ ਨੰਬਰ	ਰੁਦ	ਲਾਗਤ ਮੁੱਲ (ਰੁਪਏ ਲੱਖ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ)
1	ਹਵਾ ਗੁਣਵਤਾ ਨਿਰੀਖਣ	0.025
2	ਪਾਣੀ ਗੁਣਵਤਾ ਨਿਰੀਖਣ	0.018
3	ਸੋਰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਵਸੀਲੇ	0.005
4	ਜਮੀਨ ਗੁਣਵਤਾ	0.009
5	ਸਥਾਨਿਕ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਸਬੰਧੀ ਸਰਵੇ	0.004
6	ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੈਲ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਵਸੀਲੇ	0.014
	ਕੁੱਲ	0.075

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਹਾਇਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੇ ਸਰਵਜਨਕ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਹਾਜ਼ਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਈ.ਆਈ.ਏ. ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮਿਤੀ 14-09-2006 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੌਕੇ ਉਪਰ ਹਾਜ਼ਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਸੰਕਾਂ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰੋਮੋਟਰ / ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕੋਲੋਂ ਪੁੱਛ ਸਕਦਾ ਹੈ । ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵਲੋਂ ਮੰਗੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਸੰਕਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰੋਮੋਟਰ / ਸਲਾਹਕਾਰ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜਵਾਬ ਇਸ ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਜੰਗਲਾਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੂੰ ਮੁਲੰਕਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ । ਵਾਤਾਵਰਣ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਵਲੋਂ ਹਾਜ਼ਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨ/ ਸੰਕਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਵਜਨ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਜੋ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ / ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰੋਮੋਟਰ / ਸਲਾਹਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

ਲੜੀ ਨੰਬਰ	ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਨਾਮ	ਵਿਅਕਤੀ ਵਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਵਾਲ/ਵਿਚਾਰ/ਬਿਆਨ	ਕੰਪਨੀ/ਪੈਨਲ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉੱਤਰ/ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ
1	ਸ੍ਰੀ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ, ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਪਿੰਡ	• ਦਰਿਆ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਰਸਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ	• ਸ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ (ਨੂੰਮਾਇਦਾਂ)

	ਰਾਏਪੁਰ ਅਰਾਈਆਂ, ਜਿਲਾ ਜਲੰਧਰ ।	<p>ਹੈ ।</p> <ul style="list-style-type: none"> ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਢੋਆ-ਢੋਆਈ ਵਿੱਚ ਸਮੱਸਿਆ ਆਉਂਦੀ ਹੈ । ਦਰਿਆ ਵਿੱਚਲੀ ਜਮੀਨ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੈ । ਪਹਿਲੇ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਗੈਰਕਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਾਇਨੀਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ । 	<p>ਜੀ.ਆਰ.ਸੀ) ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕੇ ਦਰਿਆ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਅਪਰੋਚ ਰੋਡ ਬਣਾਏ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਮਾਲਕੀਅਤ ਜਮੀਨ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਪਰੋਚ ਰੋਡਾਂ ਦਾ ਮਾਲਿਕ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ । ਇਹਨਾਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਪਰੋਚ ਰੋਡਾਂ ਦੀ ਸਮੇ ਸਮੇ ਸਿਰ ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ । ਗੈਰਕਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਾਇਨੀਗ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ।</p>
2	ਸ੍ਰੀ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ, ਪਿੰਡ ਅਰਾਈਆਂ, ਜਲੰਧਰ । ਰਾਏਪੁਰ ਜਿਲਾ	<ul style="list-style-type: none"> ਰੇਤਾ ਦੀ ਢੋਆ-ਢੋਆਈ ਦੌਰਾਨ ਰਸਤੇ ਟੁੱਟਦੇ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ । 	<ul style="list-style-type: none"> ਸ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ (ਨੁੰਮਾਇਦਾ ਜੀ.ਆਰ.ਸੀ) ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕੇ ਦਰਿਆ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਅਪਰੋਚ ਰੋਡ ਬਣਾਏ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਮਾਲਕੀਅਤ ਜਮੀਨ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਪਰੋਚ ਰੋਡਾਂ ਦਾ ਮਾਲਿਕ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ । ਇਹਨਾਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਪਰੋਚ ਰੋਡਾਂ ਦੀ ਸਮੇ ਸਮੇ ਸਿਰ ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।
3	ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪਿੰਡ ਅਰਾਈਆਂ, ਜਲੰਧਰ । ਰਾਏਪੁਰ ਜਿਲਾ	<ul style="list-style-type: none"> ਰੇਤਾ ਦੀ ਢੋਆ-ਢੋਆਈ ਦੌਰਾਨ ਜੋ ਰਸਤੇ ਮਲਕੀਅਤੀ ਜਮੀਨ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਜਾਣਗੇ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਮੁਆਵਜਾ ਜਮੀਨ ਮਾਲਿਕ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ । 	<ul style="list-style-type: none"> ਸ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ (ਨੁੰਮਾਇਦਾ ਜੀ.ਆਰ.ਸੀ) ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕੇ ਦਰਿਆ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਅਪਰੋਚ ਰੋਡ ਬਣਾਏ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਮਾਲਕੀਅਤ ਜਮੀਨ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਪਰੋਚ ਰੋਡਾਂ ਦਾ ਮਾਲਿਕ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ । ਇਹਨਾਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਪਰੋਚ ਰੋਡਾਂ ਦੀ ਸਮੇ ਸਮੇ ਸਿਰ ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

ਸਹਾਇਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਬਾਬਤ ਹੋਰ ਕੋਈ ਸਵਾਲ/ਇੱਤਰਾਜ਼ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪੁਛੇ। ਪਰ ਕਿਸੇ ਵਿ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਲਗੱਣ ਨਾਲ ਵਾਤਾਵਰਣ ਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਬੁਰੇ ਅਸਰ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਇੱਤਰਾਜ਼

ਨੋਟ ਕਰਵਾਏ ਅਤੇ ਉਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਵਾਲ/ਇੱਤਰਾਜ਼/ਸੁਝਾਵ ਹੀ ਦਰਜ ਕਰਵਾਏ ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਬੰਧੀ ਹੱਥ ਖੱਡੇ ਕਰਕੇ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ।

ਸੁਣਵਾਈ ਪ੍ਰਿਜਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਕਮ ਸੁਪਰਵਾਈਜਰ ਅਤੇ ਪਬਲਿਕ ਰੀਰਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹਾਜਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਧੰਨਵਾਦ ਦੇ ਨਾਲ ਲੋਕ ਸੁਣਵਾਈ ਖਤਮ ਹੋਈ ।

(ਇੰਜ. ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ)

ਸਹਾ. ਵਾਤਾਵਰਣ ਇੰਜੀਨੀਅਰ,
ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਰੋਕਥਾਮ
ਬੋਰਡ, ਖੇਤਰੀ ਦਫਤਰ,
ਜਲੰਧਰ।

(ਇੰਜ. ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਚੌਹਾਨ)

ਵਾਤਾਵਰਣ ਇੰਜੀਨੀਅਰ,
ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਰੋਕਥਾਮ
ਬੋਰਡ, ਖੇਤਰੀ ਦਫਤਰ,
ਜਲੰਧਰ।

(ਸ੍ਰੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ)

ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ, ਫਿਲੌਰ

Proceedings of the Public Hearing conducted on 09.02.2012 at 3.00 p.m. in connection with application filed by Department of Industries & Commerce, Govt. of Punjab, for obtaining environmental clearance under EIA Notification dated 14/9/2006 for the mining site at Village Raipur Araian, Distt. Jalandhar.

The following were present to supervise the proceedings:-

1. Er. Manohar Lal Chauhan,
Environmental Engineer,
Punjab Pollution Control Board,
Regional Office, Jalandhar.
2. Er. Harpal Singh,
Asstt. Environmental Engineer,
Punjab Pollution Control Board,
Regional Office, Jalandhar.
3. Sh. Joginder Singh,
Tehsildar, Phillour.
4. Sh. Bhinder Singh,
Mining Officer,
Jalandhar

The Assistant Environmental Engineer, Punjab Pollution Control Board, Regional Office, Jalandhar welcomed the Supervising-cum-Presiding Officer and people from adjoining Towns/Villages who came to attend the public hearing for mining sites in the revenue estate of Village Raipur Araian, Distt. Jalandhar. He apprised the public about the requirement of conducting the public hearing before grant of environmental clearance under EIA Notification no.1533 (E) dtd.14.9.2006 of the Ministry of Environment and Forests, Govt. of India, New Delhi. He also brought into the notice of public that the Department of Industries & Commerce, Govt. of Punjab has submitted copies of draft rapid EIA report alongwith the Executive Summary of the same and a copy of each such document was placed in the office of Deputy Commissioner, Jalandhar; Zila Parishad, Jalandhar; General Manager District Industries Centre, Jalandhar; Executive Officer, Municipal Council, Phillour, Regional Office of MOEF at Chandigarh and Regional Office, Jalandhar of the PPCB for access to the public and other stakeholders. He further brought out that a notice of public hearing was published in two prominent newspapers namely, 'Hindustan Times (English Daily) on 18/1/2012 and in 'Jagbani (Punjabi Daily) on 18/1/2012 to make the public aware of the date, time & venue of the public hearing and about the places/offices where the public could access the draft EIA report and its Executive Summary report before the said hearing. Thereafter, he requested the representative of the M/s Grass Roots Research & Creation India (P) Ltd, Noida, Consultant of Department of Industries & Commerce to elaborate about the main features of the project and the draft EIA study report.

The Mining Officer, DIC, Jalandhar gave details of the land in question i.e. its Khasara Numbers and locations etc.

S. A.P Singh of M/s Grass Roots Research & Creation India (P) Ltd, Noida engaged by Department of Industries & Commerce, for conducting the EIA study for this project brought out the details of the project before the public as under:-

- 1) The development of the infrastructure is based upon the building materials such as sand and gravel for which controlled mining at the source is required. Govt. of Punjab has to allot / earmark the various sites from which the mining of minerals has to be undertaken. Accordingly, this site is also one of such site from where mining is to be carried out, hence the environmental clearance is required.
- 2) PROJECT DESCRIPTION
  - A) The mining site of the project is in HB of Village Raipur Araian, Distt. Jalandhar near Phillour which is connected with State Highway as well as Railway Station.
  - (B) The total area of the proposed site is 17.98ha.
  - (C) The estimated project cost is Rs. 1.5 lacs.
- 3) The land of the mining site will be with the State Government on lease. There will be approx. 5000 ton of sand mining with UNFC code 111. The mining will be carried out by excavator of 1.1 cubic meter capacity. No drilling or blasting will be carried out at the site and the mining will be with simplest procedure of lifting the material and loading to the vehicles mechanically. The mining will be done with working depth of 3 m BGL.
- 4) Baseline data has been collected with respect to land, water, air, ecological and noise in the area of 10 km radius surrounding the site.
- 5) Mitigation measures for different Environment parameters:
  - A) Air Environment: The dust emitting will only be possible from the movement of the vehicles for which water spraying will be carried out on the road. Overloading of vehicles will be avoided.
  - B) Water Environment:
    - There will be no degradation of water quality, only natural flow of the river will be maintained.
  - C) Soil Environment:
    - The mining will not effect in any way the quality of the soil as the level of the area lowered by the mining will be compensated by the flowing river, during rainy season.
  - D) Noise Environment:

- There will be no heavy machinery to be used in the mining, the possible noise will be from movement of vehicles only.
- The movement of vehicles will be restricted to the day time only with minimum use of horns.

E) Social Aspects

- River channel will be controlled and protection of banks will lead to safety of adjoining agricultural land.
- Employment will be generated hence improvement of socio-economic aspects of the area.

6) Budget for Implementation of Environmental Management Plan

S. No	Items	Cost to be incurred (in Lac/annum)
1.	Air quality monitoring	0.025
2.	Water quality	0.018
3.	Ambient Noise level	0.005
4.	Soil Quality	0.009
5.	Socio Economic condition of local population, physical survey	0.004
6.	Manpower of environmental cell	0.014
	Total	0.075

Thereafter, Assistant Environmental Engineer brought into the notice of public present at the venue of hearing that as per the provision of EIA notification dated 14.9.2006 as amended time to time, the persons present at the venue may seek information or clarifications on the mining site from the project promoter/consultant. It was also brought into the notice of the persons present there that the information or clarifications sought by them and reply given by the project promoter will be recorded in the proceeding of the hearing, which will be sent to the Ministry of Environment & Forests, for further consideration. Accordingly, he requested the persons present in the hearing to seek information or clarifications on the project one by one.

Thereupon, the detail of the information/ clarifications raised by the persons present at the venue of hearing and the reply given by the consultant of the industry / project proponent is as under:

S. No	Name of the person	Questions/ query / statements of the person	Reply / clarification given by the company/ panel member

1	Sh. Gian Singh Ex Sarpanch, Vill. Raipur Araian, Distt. Jalandhar.	<ul style="list-style-type: none"> • There is no road to reach the banks of the river and for transportation of sand. • There is own land of the nearby villagers. • Illegal mining is being carried out by the private contractor and their labourers. • The mining will be carried out systematically. So I will agree with this project. 	<ul style="list-style-type: none"> • S. Kuldeep Singh answered that the approach roads shall be built and if this road fall in the personal land of the nearby people so then compensation amount should be paid for the same. • The approach road should be repaired and maintained properly. • The mining should be carried out scientifically.
2.	Sh. Piara Singh Vill. Raipur Araian, Distt. Jalandhar.	<ul style="list-style-type: none"> • The approach should not be repaired properly so there is so many problems created during the transportation of the crops of the farmer. 	<ul style="list-style-type: none"> • S. Kuldeep Singh answered that the approach roads shall be built and if this road fall in the personal land of the nearby people so then compensation amount should be paid for the same. • The approach road should be repaired and maintained properly. • The mining should be carried out scientifically.
3	Sh. Sukhdev Singh, Vill. Raipur Araian, Distt. Jalandhar.	<ul style="list-style-type: none"> • If the approach road falls in the personal property of the people then the compensation amount be paid to the owner of the land. 	<ul style="list-style-type: none"> • S. Kuldeep Singh answered that the approach roads shall be built and if this road fall in the personal land of the nearby people so then compensation amount should be paid for the same.

Assistant Environmental Engineer requested that the public hearing for any objection for the proposed mining project. But the people have no objection for the proposed mining project. They gave some suggestions/ask questions for the proposed mining project as mentioned above.

The public hearing ended with vote of thanks to Presiding Officer-cum-Supervisor and the public present in the hearing.

(Er. Harpal Singh)
Asstt Environmental Engineer,
Pb. Pollution Control Board,
Regional Office, Jalandhar.

(Er. Manohar Lal Chauhan)
Environmental Engineer,)
Punjab Pollution Control
Board, Regional Office,
Jalandhar

(S. Joginder Singh)
Tehsildar, Phillour